

sammenbragte familier. Hertil kommer, at der i forbindelse med debatten om integration af udlændinge har været rejst spørgsmål om mulighed for at antage et almindeligt dansk efternavn, som f.eks. Jensen.

Bl.a. på denne baggrund besluttede justitsministeren i 2002 at nedsætte et sagkyndigt udvalg (Navnelovsudvalget). Udvalget blev nedsat den 9. december 2002.

I kommissoriet anføres bl.a., at udvalget skal overveje behovet for en modernisering og liberalisering af reglerne om beskyttelse af slægtsnavne. Det fremgår, at udvalget skal overveje, om udviklingen i samfundet fortsat berettiger et ufravigeligt krav om slægtsmæssig tilknytning til et allerede eksisterende efternavn som betingelse for at få ret til navnet som efternavn eller mellemnavn. Endvidere fremgår, at udvalget skal overveje, om den gældende navnelov giver tilstrækkelige muligheder for at tage hensyn til udenlandske statsborgere eller andre, der har særlig tilknytning til andre navneskikke end de danske. Herudover fremgår, at udvalget skal overveje behovet for en modernisering af bygyrreglerne, reglerne om navnehævd, om rettelser af fejlagtige tilførsler af navne til ministerialbogen og om navneforandring ved kønsskifte.

I juni 2004 afgav udvalget betænkning nr. 1446/2004 om personnavne (herefter: betænkningen).

Ved afgivelsen af betænkningen bestod udvalget af en formand (landsdommer Henrik Estrup) og ni andre medlemmer som repræsentanter for Foreningen af Statsamtmand og Foreningen af Statsamtsjurister, Kirkeministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Rådet for Etniske Minoriteter, Københavns Universitet – Afdeling for Navneforskning, Den danske folkekirke – præster og kordegne, Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, Civilretsdirektoratet og Justitsministeriet.

Betænkningen er afgivet i enighed.

Den 2. august 2004 blev navneområdet, herunder navnelovsforslaget, overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

Lovforslaget bygger på betænkningen og de høringssvar over betænkningen, som Justitsministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har modtaget, jf. herved nedenfor pkt. 8.

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 152, der blev fremsat den 16. december 2004. Der henvises herom til Folketingstidende 2004-05, tillæg A, s. 4602 ff.

1.2. Oversigt over lovforslaget

Lovforslaget indebærer først og fremmest en fuldstændig revision af reglerne om personnavne. Med lovforslaget søges reglerne om personnavne moderniseret og liberaliseret, ligesom sagsgangen ved de administrative myndigheder søges forenklet for borgeren.

Forslaget bygger på et princip om, at en persons navn i første række er et privat anliggende og kun i anden række er et spørgsmål, som samfundet har interesse i at regulere. Udgangspunktet for lovforslaget er, at den enkelte selv bør have ret til at bestemme sit navn, medmindre der er stærke grunde til at hindre den pågældende heri. Sådanne grunde kan navnlig være hensynet til at beskytte slægtsfølelsen hos andre, der bærer samme efternavn eller mellemnavn, og hensynet til at sikre, at de navne, der kan tages, fungerer hensigtsmæssigt i den daglige kommunikation som et middel til at identificere den enkelte.

I forlængelse heraf foreslås en model som i Norge, hvorefter et efternavn, der bæres af et meget stort antal personer her i landet, frit skal kunne tages af enhver. Personantalsgrænsen er på baggrund af en liste udarbejdet af Danmarks Statistik over efternavne, der pr. 1. januar blev båret af mere end 500 personer, sat til 1000. Listen findes som bilag 5 til betænkningen.

Herudover foreslås der bl.a. en adgang til efter visse nærmere betingelser at tage en ugift samlevers efternavn, en adgang til at tage et mellemnavn som efternavn, uanset at mellemnavnet ikke er eller har været båret som efternavn i familien, en adgang til at tage en tipoldeforælders efternavn, og en adgang til at videregive et efternavn erhvervet på grundlag af ægteskab, dvs. en ophævelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn.

Af hensyn til det fra mange sider udtrykte ønske om at kunne anvende udenlandske navneskikke i Danmark, foreslås det bl.a., at der i navneloven indføres adgang til at tage patronymnavne som efternavne. Herudover foreslås der en adgang til at tage et fornavn som mellemnavn, uanset hvilket køn det pågældende navn betegner, og en adgang til at kønsbøje et efternavn, hvis navnet har tradition i en kultur, der tillader dette.

Der foreslås endvidere en liberalisering af adgangen til at tage et mellemnavn. Herunder foreslås bl.a. en adgang til at tage en ægtefælles eller fast samlevers mellem- eller efternavn som mellemnavn.

Lovforslaget indeholder endvidere en revision af reglerne om fornavne. Det foreslås bl.a., at alle nye fornavne skal godkendes og optages på en liste over godkendte dreng- og pige- fornavne. Navnene på den-